

det var dog ganske net og pænt og pænt og net. Og det ganske Hof bukkede og sagde: „Deres — — Nei, der sages: „Thro Majestät! das ist famos und wunder schön! göttlich und ganz wie in Norwegen!“ Og Majestäten sagde huldsaligt: „Hans Tjener, Jesper! ich sage Dank!“

Saa kom imidlertid, hvad Videnskaben kalder: Overgangs-tiden, da vi fik en dansk Konge — men dog endnu en rigtig Konge. Frederik VI var virkelig dansk nok til at aabne Døren lidt paa Klem, og ind slap da blandt Andre en lille Person, der ogsaa var et Slags Konge, Adam Dehlsens søn, der i Søndermarken som i den store Have indbrat Kjærlighed til den danske Natur, men hist bedre end her med Tjenomheden, Skjaldens bedste Selvfab, Selvfabet med de hellige Ni. Ogsaa den Tid var fjøn og naiv; men Tjenden nærmede sig.

Revolutionens Hydra sprængte Gitterporten mellem den almene Landevejs og Kongens egen Park. Frygteligt at tænke paa! Helligheden taber Dag for Dag Mere af sin Glorie, Søndermarken bliver snart hverdagslig som den store Have.

Og dog! den kunstige Natur overvindes kun for at give Plads for den vistnok simple, men dog saa stærke, saa smukke og velgjørende virkelige Natur. Der findes af denne vel hverken Meget eller Stort i Søndermarken, men der findes dog nok til at tilfredsstille baade Forlovede og almindelige Spasjerende. Der er endnu Tjenomhed og Skjønhed, og der er endnu — det norske Huus og den lille Grotte, som man ikke undlader at hviagte med folkelig Naivitet, idet den umiddelbare Phantasi mangfoldiggjør Forholdene, gjør Rammen hundrede Gange større og sætter et nyt Indhold i den. Og Søndermarkens Drypader synge under Træernes Grene paa samme Melodi og efter samme Text, som den, hvor med deres Søstre ovre i Haven i sin Tid hilsede Peter Kanin-stol, Kallebue o. s. v.

Ugens Politik.

Den 11te Januar 1865.

I Rigsdagens Folkething har S. A. Hansen paa egne og 16 Medlemmers Begne indbragt et Forslag, der lyder saaledes: 1) Den i Kgl. Kundgjørelse af 2den Octbr. 1855 bejendtgjorte Indskrænkning af Grundloven af 5te Juni 1849 ophæves; 2) Som Følge heraf træde Paragrapherne 1, 4—17, 21, 23, 33, 54 og 71 samt den første midlertidige Bestemmelse i Grundloven af 5te Juni 1849 igjen i Kraft. I det Foredrag, i hvilket S. A. Hansen motiverede sit Forslag, erklærede han selv, at det var indbragt for at give Rigsdagen Leilighed til at forhandle Spørgsmaalet om Grundlovsforandringen samt i sig selv med Rigsaadets, saa at Trykket kunde blive gjensidigt fra Rigsdagen paa Rigsaadets og omvendt. Som bekendt har Regjeringen i Overensstemmelse med Rigsaadets Landstings beslutning, at Grundlovsagen først skal behandles af Rigsaadets, og Forslaget gaar altsaa aabenbart ud paa at modarbejde dens Hensigter i saa Henseende. Det vilde være meget uheldigt, hvis dette Forslag antoges; de reelle Banfeligheder ere allerede saa store, at de ikke bør forsøges med formelle, og det gjælder fremfor Alt i dette Dieblil, selv med Opoffrelse af personlige Ansæer, at ordne vore Forfatningsforhold i en saa friskindtet Maad som muligt, for at Landet omsider kan komme til Ro og faae Dyrksomheden sættet paa sine Hjælpekilders mest hensigtsmæssige Udvikling. Ministeriet har under Ordskiftet i Landstinget tilkendegivet, at det vil være villigt til at vise Smødelommen med Hensyn til nogle af de Punkter, der have fremkaldt den største Modstand. Det er hævet over enhver Tvivl, at et Forslag vilde være heldigt, da Forholdene ere af en saadan Bestaffenhed, at det er Reactionen, og ikke som i 1848, Frihedens Venner, der har Medbør. Naar det skulde vise sig, at en Overenskomst er umulig, vil det jo altid være tidnok at reise en systematisk Opposition og sætte Alt paa eet Kort, hvis man iøvrigt maatte ansee det for politisk klogt.

— „La France“ taber sig tilskrive fra Berlin, at Rusland pludseligt har forandret sin Holdning ligeoverfor Preussen. Czaren syntes hidtil snarere at have begunstiget end bekæmpet Preussens Erobringsplaner, men i Løbet af de sidste Dage har Cabinettet i St. Petersborg bestemt udtalt sig baade i Berlin og Wien mod Preussens Udvildelse ved Nord- og Østersøen. Nyttet vil vide, at Keiser Alexander, der nu har indgaaet en Familiepagt med Danmarks Kongeslæggt, vil fastholde Afstaaelsen af det gottorppe Dynasties Rettigheder i Slesvig til Storchertugen af Oldenburg. Disse formeentlige Rettigheder skulde Storchertugen atter afstaae til Kong Christian. Uagtet „Correspondance Russe“ af 6te Jan. bekræfter denne Paastand og erklærer, at alle russiske Aviser uden Undtagelse dable v. Bismarcks Fremfærd, fæste vi ingen Tid til denne Efterretning, som dog i ethvert Tilfælde vidner om, hvilken Forvirring der hersker i Spørgsmaalet om Hertugdømmernes fremtidige Skiebne.

Det er dog især Notevevlingen mellem den preussiske Conseilspræsident og Mellemstaterne, der har aabenbaret de indre Stridigheder, som efter Krigenes Tilendbringelse sønder-

rive Tydskland. Det er ikke blot Baiern og Sachsen, der have nedlagt saa kraftige Protester mod Preussens Overgreb ved Forbundet, at man fristes til at troe, at de have Øster-rig eller en anden Stormagt i Baghaanden, men Hesses-Darmstadt har fulgt det givne Exempel og jendt en Depeche til Berlin, hvori det slutter sig til Baiern og Sachsen. Hannover, der nu synes at have trukket sig tilbage fra Forbundet, faaer sin Løn i „Der Publicist“ i Berlin, hvis officieuse Charakter er bekendt; dette Blad siger uden Omsvøb, at hvis Hannover vil eksistere, maa det ikke have nogen anden Politik, end at knytte sig til Preussen, som om det var en preussisk Provinds. „Kreuzzeitung“ har en Artikel af samme Indhold; den paastaar, at de to tydske Stormagter, netop paa Grund af deres Magt, bør have Ret til at afgjøre alle Tydsklands Livsspørgsmaal, medens de andre Stater alene kunne betragtes som deres Vasaller.

— Prinds Napoleon Jeromes Udnævnelse til Vicepræsident i Geheimeraadet, i hvilket Keiseren personlig indtager Forædet, har valdt den største Opfigt ikke blot i Frankrig, men tillige i Italien. General Cialdini had i en for kort Tid siden i det italienske Parlament holdt Tale sine Landsmænd om at erindre, at den Mand, der for Dieblilket har Magten i Frankrig, er dødelig, og at Keiserinden hurtigere end noget Menneske aner, kan komme til at afløse ham som Regentinde. Frankrigs saa meget attraaede Indflydelse i Italien blev truet ved denne Yttring, da det er en bekendt Sag, at Keiserinden af al Magt besytter Pavens verdslige Magt. Den i Italien herskende Tvivl maatte fjernes, og Pavens Hyrdebrev, der angriber selve det Grundlag, hvorpaa Keiserdømmets Magt hviler, satte den franske Regjering isand til at foretage et afgjørende Skridt. Prinds Napoleon, som Keiseren havde sendt til Krim for at høre Laurbær, som blev formælet med Prindsesse Clotilde for at styrke den franske Indflydelse i Italien, har nu erholdt en afgjørende Stemme med Hensyn til Keiserens Anliggender. Prindsens Had til Pavens timelige Magt er hævet over enhver Tvivl, og han skal nu i Keiserens Fraværelse lede Forhandlingerne i det Raad, der er forlenet med større Magt end selve Cabinettet og Senatet. De officieuse Blade sige rigtignok, at dette Skridt er af en defensiv, men ingenlunde af nogen offensiv Bestaffenhed. Men Pius den Niende angriber de revolutionaire Principer, paa hvilke Keiserdømmet er bygget, og Keiser Napoleon angriber de Principer, paa hvilke isølge Hyrdebrevet Pavens timelige Magt hviler. Den offentlige Mening betragter derfor Prindsens Udnævnelse som et Modtræk, der gjøres paa Statsbrøttet — og som et Italien givet Pant paa, at selv om Eugenie blev Regentinde imorgen, vilde Frankrig dog ikke forandre sin anti-pavelige Politik. Men man paastaar tillige, at Keiseren i sin Forbittrelse over Pavens seneste Udtalelser, hvoraf nogle ligesom ere myntede paa ham selv, ikke vil blive staaende ved denne Udnævnelse, men at han har istinde at svække Pavens Myndighed over Frankrigs Kirke, og det er derfor ikke at undres over, at slige Hensigter vakte stærk Ojæring i et katolsk Land, og at det religieuse Spørgsmaal i dette Dieblil fordunkler det politiske. Man paastaar, at Keiseren skal have haft istinde at kalde flere Prælater til Paris for at raadsføre sig med dem om Sammen-talderen af alle Biskopper og Repræsentanter for den øvrige Geistlighed til et Convent, som skulde hævde, at Paven i Rom ikke har nogen civil Myndighed, der staaer i Strid med den factisk bestaaende Regjering, og at Pavens Myndighed endog er begrænset i geistlig Henseende.

Hvis dette virkelig for et Dieblil har været Keiserens Hensigt, maa han dog nu have overbeviist sig om Banfeligheden ved at fremkalde en slig Udtalelse, da en Mængde Prælater og Præs-ter nære ultramontane Anstuelser. Et slaaende Beviis her-paa har han modtaget, efterat Cultusministeren Baroche har forbudt alle Biskopper at kundgjøre den politiske Deel af Hyrdebrevet. Otte Biskopper med Erkebiskoppen af Cambrai og Biskoppen af Montauban i Spidsen have protesteret mod Cultusministerens Forbud, medens Biskoppen af Moulins er gaaet endnu videre; han har ikke betænkt sig paa at vælge mellem den civile Myndighed, der støtter sig til Statens Love og Concordatets udtrykkelege Bestemmelser, og den Deel af den franske Geistlighed, som fornægter den gallicanske Kirkes Traditioner ved blinde at følge Pavedømmets Grundsatninger. Biskoppen af Moulins har nemlig ikke ladet sig nøie med at protestere ligesom hans Colleger, men han har offentlig oplæst Hyrdebrevet, ogsaa de forbudte Steder deraf, og bebudet, at han vil offentliggjøre dette Actstykke i en Mundskriftelse. Biskoppen er stillet for Statsdomstolen paa Grund af Embeds-misbrug, og man venter, at en Artikel i „Le Constitutionnel“ vil oplyse om de Skridt, som Regjeringen fremdeles agter at foretage mod de gjensidige Prælater.

— General Sherman har fuldbendt sit dristige Tog og indtaget Savannah, der har overgivet sig uden Sværdslag. I et Telegram fra Savannah af 22de December til Præsident Lincoln meddeles her denne Begivenhed paa følgende lafoniske Maade: „Tillad mig som Julegave at byde Dem Staden Savannah med 150 Stykker Skjts, et betydeligt Krigsforraad og 25,000 Valler Bomuld.“ Ifølge et senere Telegram fra General Foster er det lykkes General Garder,

der skulde forsvare Staden, at undkomme med hele sin Styrke og iværksætte sin Forening med General Beauregard efterat have sprængt Paniserstribene i Luften og slukket Lid paa Marinens Tøihuus. Byttet er foruden de omtalte Kanoner 13 Locomotiver, 190 Jernbanevogne, en utaaelig Mængde Materiale og tre Dampstibe; 800 Mand toges tilfange. Det er et meget søleligt Tab for Syden; men det vibragte Slag er dog ingenlunde afgjørende, og man maa ikke forglemme, at trods alle Nordens udbasunede Seirvindinger har Syden allerede næsten i fire Uar trodset sin overlegne Modstander. Endnu er General Lees Hær ikke overvundet eller Richmond indtaget, medens Unionens Armeer mere og mere fjerne sig fra deres Operationsbasis og befinde sig i en Stilling, hvor det ringeste Uheld let kan forvandle sig til et Nederlag. Hvis kampemæssige Forhold Kampen i dette Land antager, kan man blandt Andet erfare af en amerikansk Avis „The World“, som meddeler, at fra Krigenes Begyndelse har Norden kaldt 3,138,000 Mand under Vaaben. Af disse ere kun 450,000 vendte tilbage til deres Hjemstavn efter deres Tjenestetids Udløb frem den 1ste Mai 1864, og 1,800,000 Mand ere omkomne paa Balpladsen og i Pagaretherne. Statistikerne i „The World“ anslaaer de to Armeers Stridskræfter for Dieblilket til 500,000 Mand for Nordens og 250,000 Mand for Sydens Vedkommende.

M.

Paa Jernbanen.

En Fortælling af Friedrich Gerfäker.

Hvilken Forskel mellem Rejsemaaden nu, mod før! Hvilken Trængsel og Færdsel i denne Dampens og Elektrogra-phens ganske nye Verden! Hvor hurtigt flyve vi, hvor hurtigt flyver Tiden — og hvor langsomt gaar dog endnu saa mange Mennesker i deres gamle Sledrian ved Siden af Jernbanen, ja standse og endog gjerne, for at vi skulde holde Skridt med dem; thi ethvert raist Fremskridt er dem imod. Men de gribe ligesaa magtesløst ind i Tidens Kreds-løb, som i Fremskridtets Damphuil; vi flyve dem freidigt og lystigt forbi, og lade dem stannende humpede bagæfter.

Farten med Dampvognen er rigtignok ikke saa hyggelig som den gamle Postbefordring. I vor praktiske Tid er Hyggeligheden overhovedet taget mærkværdigt af. I Verden regjerer nu Egenlykke, og Den, der kan opnaae en Hjerneplads i en Coupé, læner sig behageligt tilbage i Krogen, strækker sine Been ud, og bekymrer sig ikke om sin Nabo.

Reisen selv er ogsaa bleven noget ganske Andet. Før hørte der en Beslutning til at forlade den gamle Volig og tage til et eller andet fjernt Sted. Fremfor Alt maatte man forfatte sig et Pas, med nøiagtig Beskrivelse af Personen; man maatte flere Dage forud lade sig indskrive, for ikke at blive puttet i en neberdragtig Vivogn, og saa havde man Afstedsvisterne at besørge. Nu derimod bærer man Passet fir og færdigt i Lommen — eller bruger det ikke engang, og vender hjem fra en af Tydsklands fjerne Afstoge, for et eneste Menneske har nogen Anelse om, at man overhovedet har været borte.

De Rejsende knyttes for sammen ved den sælles Beslutning, at foretage den lange Tour i Forening. Hvor der spises til Middag, fæde „Passagererne“ enten afskifte fra Stedets „Gjester“, i et „Passageværelse“, eller de havde en egen Bordende i Gjesteværelset. Om Aftenen toge de Plads sammen ved Bordet, om Morgenens drak de deres Kaffe i Fælles-skab, og sælles Tidelser, som forbandt dem tættere indbyrdes: Klager over det sidste Natteforaar, vare Samtalens Emne i Postvognen.

Hvor har dette nu forandret sig! Nu blive vi stuvende sammen med en heel Deel Mennesker, som ikke kunne interessere os, da de maafee allerede stige ud ved næste Station — det er os endog ganske ligegyldigt, hvor de skulle hen, da vi sandsynligvis aldrig mere i Livet træffe sammen med dem. „Rejsesammat“ er et Ord, som ikke eksisterer mere; i det Høieste hilser man paa hinanden, vælger et Par Ord sammen, og kjenbes ikke mere, saasnart man er stegen ud, om man end i Fællesskab har tilbagelagt en saa lang Strækning, at den under tidligere Forhold vilde have grundlagt et fast og varigt Venfskab.

Det volber Dampen, man kunde gjerne kalde det Tidens Concentration; vi presses først sammen i en Coupé, og stædes derpaa voldsomt fra hinanden igjen. Hvem kan søle sig tilspas ved den Behandling? Hvor er den paafaldende No bleven af, som da Postillonen for Afreisen blæste et Par Stykker paa sit Horn, eller da det ansaaes for en Begivenhed, som endnu en Maaned derefter kunde afgive Stof til Samtale paa Routen, naar en Passager maatte blive tilbage, forbi han kom for seent? Nu høres derimod en gjennemtrængende Viben, og frem farer Toget; det ulovkelige Menneskebarn, som maafee endnu i samme Dieblil fortvovlet styrter ud af Bentesalen, kan kun med beskjæret Mine see efter de bortbragende, bliver ovenikjøbet ubleet, og er i næste Dieblil af sine forrige Medreisende overgivet til Glemsel.

Og hvor ofte hændes ikke det! Den gamle sæle Slen-